

DEMOKRAT

Glas demokrata sjeverne Dalmacije.

GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ KRSTIĆ“

ŠIBENIK
Poštarna ulica u gotovom.

Izlazi svakog petka večer.

POJEDINI BROJ 1.50 DIN.

Predbrojba: godišnje D. 60 polugod. 30.

— Oglasi po cijeniku. —

God. 3.

Šibenik, 3 marta 1923.

Br. 9.

Demokrate!

Demokratska izborna žara je treća po redu i samo nju resi jugoslovenska državna zastava kao znak našeg državnog i narodnog jedinstva.

Od Rijeke Vardara do one Soče, obje okvašene zajedničkom krvlju za očuvanje rodnog praga, jedno je tijelo i jedna duša. Svud smo tu domaći i braća, za sve nas ima tu mjesta. Jedan nam je jezik i kroz vijekove ista čežnja, da ostvarimo ono što danas imamo.

Što se je teškim žrtvama oživotvorilo, hoćemo da uzdržimo: jednu jedinstvenu državu, njome jednog vladaoca, jednu prestolnicu i jednu narodnu skupštinu a državi jednu zastavu, obilježje i naziv: Jugoslavija.

Protiv demokratske stranke, koja zastupa i brani ta načela, bore se danas stranke ljudi koji su u svojoj duši, krvi i mozgu zadojeni mržnjom i ne mogu da pre-gore što su danas u ovoj državi izgubili povlasti austrijskog ili mađarskog žandarma. Bore se ljudi sićušni, koji samo u malenom mogu isticati važnost svoje osobe. Zlorabi se s toga nečuvanim lažima i demagogijom neznanje i bijeda siromašnog našeg naroda razbujajući u njem ništa plemenito i dobro već živinsko i zatorno za narodno jedinstvo i narodnu državu.

Naši protivnici ne mrze samo nas demokrate, oni mrze ono što mi hoćemo i za čim se borimo.

Dokaz tome je činjenica što smo danas jedino mi, koji se borimo istinski i vijerno za ovu državu, za jedinstvo naroda i države i da je upravo ta činjenica što nas više ili manje dijeli od drugih stranaka stvarajući nepremostiv jaz između nas i njih.

S toga i kad demokratske stranke ne bi bilo, trebalo bi je stvoriti.

Borbe, patnje i prolivena krv za ideal našeg narodnog jedinstva u povijesti naroda ostavlja neizbrisivi trag.

Pa ako je žalostan udes pripustio da samo demokratska stranka mora da danas stoji na časnom braniku najuzvišenijih stečevina u povijesti jugoslovenskog naroda, mi demokrate možemo biti samo ponosni. Za taj rad i borbu nijedna žrtva nije malena koju u ovoj odlučnoj borbi doprinosimo na oltar domovine, za veličinu naše države.

Ova misao nek vam dađe moralne snage pri borbi, koju danas poduzimljete protiv raztrovnim ljudima, mračnjacima svake vrsti te protivnicima narodnog i državnog jedinstva.

Naše sudstvo i sudački stalež.

Zbilji treba ozbiljno u lice pogledati, jer zabasurivati istine, pa kako bilo žalosne, donosi za sobom još žalosnije posljedice. A o tom se baš radi u našem slučaju, gdje je i javnost naša te državna uprava davala tako malo važnosti i pokazivala tako malo smisla za ovu granu naše uprave, da teške posljedice tog zanemarenja nijesu mogle izostati.

Neoboriva je istina da je naše sudstvo u pogledu svoje neodvisnosti i čestitosti, uzeto u svojoj cjelini, bilo uzorom kao što je i danas. Naš svijet imao je u suce neograničeno povjerenje. Sudačko uvjerenje smatrano je uvijek časnim i nepovrednim pa stranka, ma koliko držala o svojem pravu, sućevu pravorijeku sljepo se je pokoravala. Držanje sudaca je bilo takovo da niko niti u snu nije mislio na nagovor ili mito. Sud je bio utočište bijednika i pravедnika, on je držao visoko svoju čast u potpuno nepristranom suđenju pri svakoj zgodi i protivštini. U jednu riječ: povrijeđeni nalazio je u sudu zaštitu i oživotvorenje svojeg prava.

Kad je dokončao svjetski rat i ostvarena naša narodna država, i naši sudovi našli su se u posve novim prilikama. Opadanje društvenog morala, moralnih vrednota, silna grabežljivost za naglim obogaćivanjem nije moglo a da i ne dodirne naše sudove. Oni su uz to bili poplavljivi do sada neviđenim parnicama osobite vrsti, gdje se je radilo o silnoj dobiti i profitu trgovaca i spekulanta, nebrojenim dokazima o pohlepi i obogaćenju na štetu radnog i činovničkog stališa, nebrojenim tako zvanim civilnim prevarama nadokučivim za državnog odvjetnika, prefriganim razbojništvima, krađama i prevarama. Sve se je to od jenom survalo na naše sudove uz ostale nebrojene posle, koje je moralo da riješava u svome djelokrugu.

Nastala je onda preopterećenost i iznemorenost. Posao je počeo zapinjati i zastajati. Pravedama ni kraja ni konca a riješenja pr snih poslova uopće ni ne dolaze. Nakon taljanskog ispražnjenja ovih krajeva držali smo da će se pravosudno stanje u ovim krajevima ispraviti i poboljšati, ali, državna uprava za svašta je imala smisla samo ne za ustanovu, o kojoj baš zavisi red i poredak u državi i koja je jedina kadra da uzdži i ojača povrijeđeni javni moral povjerenje u zakon i pravdu. I ako se danas još sudački stalež drži na svojoj visini, to se jedino može da zahvali njegovom patriotskom nastojanju da očuva svoju časnu tradiciju prošlosti.

Čovjek odgojen u poštenju i čeličnosti karaktera nemože popljavati svoju časnu prošlost, ne može da doživi sramotu da se stidi stupati u svijet. U tom stoji glavna tragika našeg suca zvaničnika. Njegovo zvanje i prilike, u kojim se nalazi, zahtijevaju od njega silno naprezanje svoga uma i duše, zahtijevaju umnu sposobnost i silnu radinost. Ali dok je sve oko njega za onaj trud i sposobnost što ga on u naporni rad ulaže, hiljadu puta bolje naplaćeno, on za svoj rad nema ne samo priznanja ali niti nagrade da barem može ne gladovati i oskudijevati s onim što mu je za život najpotrebitije. Kraj takovih prilika, kraj bijede, u kojoj se nalazi, sudac zvaničnik ne može da izdrži, ne može da ima zadovoljstva u onome radu a niti ima tjelesne snage da posvršava svoj uredovni posao onako ili onakom tačnosti i revnosti, koju se od njega zahtijeva.

Nije nadalje moralno da se ovi ljudi izrabljuju i da njihova doista viša naobrazba nije od države nagrađena prava zasluga i zvanju, koje u višem javnom interesu obavljaju i bez kojeg danas nije moguće zamisliti u državi reda ni mira. Sudac je u mom uzvišenom zvanju čestit i neodvisan kad je ekonomski obezbije-

đen, a to mi svi moramo od države u općenitom interesu zahtijevati i postići.

Radićevi agitatori razmeću se u narod i tim da, kad bude na 18 ov. mj. proglašena republika, da će se u toj republici uz ostalo i pravde brzo posvršavati. Onaj demagog najgore vrsti ide da ovom krilaticom pogada narod u tu našu ranu e da zovolju naroda za se iskoristiti. Ali u toj krilatici ima ipak istina, istina naime da ovakovo stanje ne smije dalje ići ni u narodnom ni u državnom interesu, jer čim bude narod izgubio povjerenje u sud i pravdu već je znak da neizbježno hrlimo u boljševičku anarhiju i propast. Inidem.

Tko s vragom tikve sadi. . . .

Radićev „Dom“ donosi: „Kandidatska lista HRSS za sjevernu Dalmaciju nije predana radi sramotne izdaje Nike Fržopa iz Vodica i radi nevjerovalne podlosti dra. Mate Drinkovića a valja i dra. Ante Trumbića. Niko Fržop iz Vodica kraj Šibenika bio je ne samo kandidat na listi HRSS nego uz seljaka Grgu Petkovića i glavni njezin pouzdanik u sjevernoj Dalmaciji. Svi izaslanici HRSS svraćali su se k njemu i svi su ga smatrali poštenim čovjekom i stalnim republikancem. . . I bio bi valjda ostao i pošten i stalan, da ga nisu smotali a valjda i kupili pomagači dra. Drinkovića i dra. Trumbića a na koncu i sam dr. Drinković. . . Nagovorom svoga kuma Drinkovića, Fržop je uistinu počeo izdaju. Dne 19. na večer došao je s Grgom Petkovićem i s izaslankom HRSS Josipom Zagorcem u Šibenik, da sutra dan u zadnji čas predaju kandidatsku listu HRSS. Ali kad je listinu trebalo predati izostane i Fržop i njegov zet, a s njime i bivši žandar Roko Šarić iz Drniša te ta trojica uskratili i svoje potpise i svoje osobno sudjelovanje, da budu ona petorica, koja po izbornom zakonu moraju kandidatsku listu predati. Tako je Grgo Petković ostao sam sa još jednim seljacom, u cijelom Šibeniku nije mogao naći druge trojice, a vremena više nije bilo da trknu u susjedno koje selo i da si tamo nadju još trojicu predlagača. Fržopovom i Šarićevom izdajom a nečuvanom Drinkovićevom infamijom ili podlošću osujećena je dakle kandidatska lista HRSS za sjevernu Dalmaciju.“

U toj izdaji i u toj infamiji sudjelo i dr. Ante Trumbić ovako: Drinković je nosilac liste za sjevernu Dalmaciju, a Trumbić je njegov kandidat za Šibenik; Trumbić je opet nosilac liste za južnu Dalmaciju a Drinković je njegov kandidat u jednom tobože najsigurnijem kotaru. Ovako su dakle ta dva dalmatinska prvaka, jedan direktnom podlošću a drugi svojom suradnjom s ovakovim podlacom, najkukavnije izigali prvo ustavno pravo seljačke sirotinje: da glasuje za onoga, za koga ono hoće. Da su obojica glasovali za vidovdanski ustav bio bi to manji grijeh i manji zločin. Ono bi bila politička pogreška a ovo je infamija ili podlost. I zato su obojica za uvijek isključeni iz vedova hrvatskoga seljačkoga naroda, dapače iz kruga svakoga poštenoga društva. Zato u južnoj Dalmaciji ni Trumbić ni Drinković ne smiju dobiti ni jednoga hrvatskoga seljačkoga glasa dapače ni jednoga poštenoga glasa. Neka ih biraju podlaci, kakvi su i sami!

Ovo se zove „Drinkovićev politički moral“!

„Našoj Zemlji“.

Bili smo sa prijateljske strane upozoreni na podli i neloyalni postupak tog splitskog lista. Ovaj list, koji je znao pretiskavati čitave naše članke, jer su se zbilja namećali svojim ozbiljnom argumentacijom i svojom objektivnošću u razlaganju agrarnog pokreta u Dalmaciji, počeo je u zadnje vrijeme poslušiti se i

drugom metodom. On prema tomu kako nje-
mu konvenira pretiskava pojedine ulomke iz
naših članaka, e da može izrabljivati naše pita-
nje u svrhu lova radikalnih glasova, onako
kao što neka gospoda upravitelji maloposjed-
ničkog udruženja izrabljuju svoj položaj. Mi
koji u našem pisanju nijesmo išli za demago-
gijom i koji se nijesmo nikada bojali traktirati
ovo pitanje zazirajući od neispravnih srestva-
va, poručujemo toj gospodi, da je demokrat-
ska stranka u pitanju agrara tražila je uvijek
samo pravedno rješenje, da se samo njoj ima
zahvaliti, ako je uspostavljen ugled vlastiju, da
je ona jedina i nastojala, da se pravednim za-
konom stane na kraj haosu. Ako do toga nije
došlo tomu je samo kriva dvoličnost radikals-
ke stranke i nezinoz ministra za agrarnu re-
formu koji je kazao deputaciji zemljoradnika iz
Dalmacije: Kadā dodje vlastnik zemlje, a Vi ga
motkama protjerajte! O tomu neka jednom
Naša Zemlja posvijetli ljude po Hvaru i Braču!

Naši dopisi.

Demokratska javna skupština u Stankovcima.

U nedjelju 25 ov. mj. bila je zakazana ja-
vna skupština demokratske stranke u Stankovci-
ma. Na istu pristupio iz Šibenika ministar n.
r. g. Dr. I. Krstelj te g. Dr. Č. Medjai, dok
su na istu došli i mnogi viđeniji pristase stran-
ke iz Benkovca i okolnih mjesta. Mjesto je
ovom prigodom bilo okićeno državim trobej-
nicama i zelenilom.

Oko podne otvorio je skupštinu kratkim
govorom sreski kandidat g. Ilije Zečević, podi-
jelio riječ nosio listu naše stranke g. Dru
Krstelju koji je u lijepom bistrom govoru oertao
narodu politički položaj i zadatak, koji našu
stranku u budućnosti očekuje.

Govorio je nadalje živo i zanesno g. Josu
Filipi iz Zlosela. Govornici su bili živo od na-
roda pozdravljeni, koji je svakim časom davao
oduška svome ogorčenju protiv Radića i svim
drugim neprijateljima jedinstva našeg naroda.
Skupštinu je zaključio g. Ilija Zečević, pozvavši
Stankovčane da dobro pripaze na uporabu bez-
kamatnog zajma, koji je baš stiglo benkovackoj
općini, da pripomoć bude pravedno podijeljena
i da stoga bude zahlijevana stroga kontrola.
Pozvao je skupštinare da se mirno razidu, da
ne mrzu zavedene jer, da oni tome nijesu kri-
vi. Oni su naša braća, reče, koja će prvo ili
kasnije stupiti u naše kolo kad se uvjere da je
ta razvikana Radićeva republika na vrbi svira-
la. Skupštinar su se potom razišli ključei: ži-
vio Dr. Krstelj i živjela demokratska stranka!
Iza gospodskog ručka kod vrlih i čestitih Stan-
kovčana, g. Dr. Krstelj je otpulovao u Benko-
vac, dok su se drugi približili narodu tumačeći
mu program i rad demokratske stranke, što je
narod oduševljenjem pozdravio i zanimanjem
pratio.

Na uhar istime priznajemo da je najžešćom
agitacijom učitelja a pod Radićevim imenom
jedna grupa ljudi htjela ometati demokratsku
skupštinu poklicima živio Radić i republika, ali
to joj nije uspjelo dapače su se svi čestiti
Stankovčani zgražali nad tom drzovitošću i ta-
kovim postupkom svoga učitelja, G. Dra. Krste-
lja i njegovu pratuju narod je općenitim pri-
stajanjem i veseljem dočekao i ispratio. Rabota
udruženog fratra s Radićevcima nije uspjela,
pak lažni, njegovi dopisi u „N. S.“ ne će zai-
sta pokvariti onaj lijepi utisak, što ga je na
prisutne učinio ovaj prvi izborni sastanak naših
pristaša.

X.
Vodice 25/2.

Ovih dana posli toliko tužaba proti nare-
dniku Baraču i nekim oružnicima rek bi da su
se vlasti makle i da nas od istih očiste.

Bilo bi poželiti da ne stane samo na žan-
darsku i financijsku postaju već da nas oslobode
i od drugog mutikase, koji piri u jadnom
težaku mržnju na drugu građanske klase a sve
to ne da težaku pomoze već za svoje osobne
koristi.

Možemo slobodno reći, da smo bili kao da
i nijesmo imali žandarske stanice, jer od nje
nijesmo imali male ili nikakve koristi.

Dobar dokaz samo ovaj, da kroz službo-
vanje narednika Barača desilo se više krađa, a

da sve te ostale su neodkrivene. A da ne go-
vorom od drugih stvari. Tako da kada bi o-
vako islo unapred morali bi mještani sami or-
ganizirati neku vrst straže za zaštitu svoju i
svoje vlasništva.

Ufamo se da s novim narednikom i s no-
vim oružnicima ne će to biti od potrebe, već
da će nastojati da stave malo reda.

Preporučit je novom naredniku da u ne-
kim prigodama, kao manifestacijama koje više
puta predju u izazivanja i poklicima proti dr-
žavi budu na vrijeme u službi da zapriječe da
se neizleže od istih kakvo veće zlo, a ne kao
bivši narednik Barač i drugovi da bi skoro u
sličnim prigodama uvijek kao — bože mi prosti
— proračunano zakasnili.

Ovom zgodom preporučit ću novom nare-
dniku da bude dobar i iskren Jugosloven pa
sam uvjeren ako bude takav on i njegovi dru-
govi, da će biti dobar i vjeran službenik.

Preporučit ću i ovo, da u ovdje službuju-
ćim Rusima i Srbima vidi brata a ne tuđinca
kako neki su gledali u ove.

— Dae 26 došao je ovamo Drinković do-
čekan bez ikakvih ovacija od bivših Fržopovih
Radićevaca i nekih svojih prijatelja i par uskoka
iz zemljoradničke partije. U večer na 6 sati dr-
žao je u zadržanom mlinu skupštinu. Govor
Drinkovića kretao se većinom oko federalizma i
oko tobožnje hegemonije Srba.

Vodičanac.

Primamo iz Vodica 23/2.

Početkom veljače pohodio nas je iz Za-
greba naš mještatin inžinir Miše Sladojev kog
svo svi prama njegovim izjavama držali za pri-
jatelja naše stranke. Isti je i član vodičke Or-
june.

Došao je, jer da bi mu bili zemljoradnici
ponudili zastupničku stolicu. Dan prvo nego se
je odlučio, da se primi, kod prijatelja se je iz-
mješavao ponudi, jer da on istoj partiji nepri-
pada i žigosao je dosadašnji njezin rad.

Ovde blokasi svih vrsti i komunisti odlu-
čili se za Radića, a prevodi ih Niko Fržop do
jučer veliki klerikalac, ma ne, tako veliki po-
stovatelj deset zapovjedi božje.

Ima, ko se pita šta je Fržopa nagnalo u
tor Radića?

Ljudi božji pročitajte u „Slobodni Dom“
br. 6 pismo Fržopovo upravljeno Radjcu i naći
ćete ove riječi „tražit će od mene (Fržopa ko:
seljaci izbornici, ili propalice agitatori) novčane
potpore — Age ti svih gospodskih stranaka
obećaju hranu — Radikali kažu imadu svotu
od 200 hiljada dinara (Fržop bi se zadovoljio
i za 100 hiljada pa i manje) da razdjeli i još
vreće hrane sa nadpisom Radikalna stranka —
Mi nemamo, ovo nam silno otežava rad — Po-
mišljaj za zehnjom da nam hrana ne, zaka-
snj itd“.

Sada neka svak ko ima soli u glavi kuda
ovo vodi i u kakve svrhe se hoće iznuditi što
više novaca i hrane. Sigurno ne za razdjelit
jednom siromašnom seljaku.

Fržop nije tako velikodušan prama bie-
dnom seljaku vidili smo prigodom razdiobe
hrane povjerene mu po hrambenom uredu u
Splitu, kad je isti uređ hranu poslao badava
siromašnom pučanstvu, a on se naplaćivao i po-
računao njegovih prijatelja okoristio je sa nekih
80.000 (osamdesethiljada) kruna.

Kako je svršila ova afera to znade hran-
itbeni uređ u Splitu, ne bi se čudili da se ne
bude i ovde riješio jeftino.

Kumovi mogu mnogo, to je Fržop okusio
više puta u sličnim, kad se nalazio škodam.

Kako vidite agitacija zamamljiva a još u
ovu gladnu godinu hrana, novac, pa još po Ra-
dićevu ne plaćanje poreza, ne služiti u vojsku
itd. sve obećanja koja neukog a glasnog selja-
ka se hvata u mrežu.

O i izbori rek bi, da će dobro doći nekim
pijanicom i propalicam, koji su izgubili kredit
i za lulu duhana pa se ufaju s ovom agitaci-
jom popraviti svoje finance.

Ipak sva ova zamamljiva obećanja pravog
i poštenog težaka ostavlja hladne znajući da ih
je Fržop i družina prvo nasamarila pa da će
ih i opet.

Kažu, a nebi mo se čudili, da su mu se
približili ne njemu već Radićevu brašnu itd.
neki, koji su ga najviše lupežavali i tužili kod
vlade.

Kako se ljudi mjenjaju.
Sada pak dolazi najbolja, (Niko Fržop izda
Radića, jer Radić piše: Fržopovom i Sariće-

vom izdajom a nečuvenom Drinkovićevom in-
famijom ili podlošću osujećena je dakle lista
Radićeva za sjevernu Dalmaciju.)

Zlosela, 20/2.

Imali smo prigode čitati u Radićevom
„Domu“ dopis potpisom M. Martinović. Jadan
Stipe, na kega si spao te ako svugdje imaš pri-
stasa kao u Zloselima valaj imaš čudnovate de-
lje i kurjake! S ono malo kukuruza neke si
obuka pa imala da još za koji dan pjančare
naokolo!

Radićevi pristase nijesu drugo da li ko-
muniste, ljenčari i koji hoće da drugom odne-
su teškom mukom stečeno. Ovakove ljude ozna-
čiva Grga Pelković Radjcu za vrijedne pristase a
kog: bi drugog da Stipici dokaže i nešto da
poplat: svoje dugove? Stipica nas je poplavio
svojim novinama koje će narodu dobro doći
za zamatanje srdela.“
Demokrat.

Stankovci 17 februara 1923.

Pučkaši poraženi — Republikanci se sva-
daju — Demokracija pobjeđuje. Fratri i po-
povi sa svojim lizipijatima nastojase na svaku
ruku da prošire svoju „Pučku stranku“ zali-
ječaše se po okolini nagovarajući narod preko
svojih prirepina za svoju stranku. Gdje sami
župnik u svojoj župi nebi mogao polučiti uspjeha
uzatad crvenkapa itd. pozvao bih iz druge
župe svoga kolegu, da dođe tumačiti narodu
kao nepoznat, eda narod bolje navuku na svoj
ljepak. Nakon njihova skakanja po našim se-
lima stigoše im i glavni agitatori nosioce listi-
ne, te održaše sresku skupštinu u Benkovcu. I-
stina da je skupština bila posječena sa priličnim
brojem učesnika, ali svih stranaka, jer su bili
popraćeni sa buradi vinca i dinarima za jestivo.
Govorilo se vikalo se samo plemenski, isticalo
se hrvatstvo, a bratstvo i jedinstvo ni na kraj
pameti. Svršila je skupština učitelji se povra-
čaju kući, a vode puni zadovoljstva smatra-
juć skupštinom odlučujućom.

Kad se povратиše većina učesnika odušev-
ljenije ustade na rad proti plemstvu zadržava-
juć u duši samo slogu i jedinstvo koja mora da
pobjedi. Okrenuše leđa pučkashima, a dovikuju:
ja sam samo Jugosloven!

Natrag nekoliko vremena glavni pouzdan-
nik H. R. S. S. Gršo Petković, rastura republi-
kanski ideju obožavajuć Stipicu Radića, kao
kakovu svetinju stigoše mu klapa i iz hrvatske
republikanskijh poslanika te održaše sastan-
ak u kući Mate Morića (Deda) dobro pozna-
tog. Poslanici su govorili samo proti Beograda
i srba, a zagovarali republiku sa sjedištem u
Zagrebu. Kad su poslanici svršili skupštinu kre-
nuše u Budak Grši. Jugoslaveni pred stanom
Mate Morića zapjevaše »Ljepa naša, Bože
pravde i Naprej zast.“ Kad smo zapjevali Le-
pa naša pridruži se k nama i republikanci u
pratnji smušenjaka Nike Fržopa iz Vodica,
ali kad zapjevašmo »Bože Pravde« kao da ih
neko poli vrućom vodom zategnuše korak za-
tim se uspjela »Naprej Zastava Slave« i sva-
ki pođe svojoj kući, a republikanci odjuriše u
Budak stricu Grši, u pratnji smušenjaka, mu-
dre budale vrtikape itd. Obečaše Grši hranu
jer da će najbolje se na taj način uspjeti narod
privući separatizmu kao što piše Fržop u »Slo-
bodnom domu«. Republikanci se zaputiše i da-
lje u agitaciju ali svršise naopako, a Gršo po-
leti u Zagreb te u Hrvatskoj sakupi hranu i do-
veže ju preko Bakra u Zlosela, gdje mu se po-
mrsi broj kg. preveze ju sa karovima u Budak,
te razdjeli naopuko. Neki su dobili od hrane da
se mogu hraniti godinu dana, a imaju svoje
hrane i na pretek. (Drugi koji su radi hrane i
doigrall u njegov tabor dobiše samo po 1 polu-
čak ili 3 polučaka sa korumom.) Spomenuta
hrana i razdioba kako kome rasprši još neč-
vršene redove republikanaca. Svadaju se, vi-
ču na diobu hrane te danomice pojačavaju re-
dove demokratske. Dok neki od njih prijete
kamenovanjem, uništenjem dobra i vješalima
demokratima.

Zbilja kad se rasturi glas da Grgo Petko-
vić ide po hranu te da će istu davati badava
mišljamo radi gladi, a narod je prisiljen da je-
svijesni seljak neće ni da čuje za njegovu re-

Nuda, uz najpovoljnije kondicije, za svaku radnju spadajuću u granckoj industriji.

ovu državnu akciju u partijske svrhe, potrebno je da se u interesu istine i stvarnog stanja stvari priopšti narodu da je kako je već obnarodovano kroz novine — pozajmica kukuruza na račun berbe duvana u 1923. god. usledila samo na inicijativu Uprave Državnih Monopola u Beogradu a nikako na privatnu stranačku inicijativu.

Ta akcija Uprave Državnih Monopola ima humanu svrhu, da se pomogne proizvođačima duvana, a to naročito onim koji su ekonomski slabi, obzirom na sadanje teške životne prilike i na nerodne godine.

Kukuruz je već prispeo i otpočeo se dostavljati pojedinim uredima za otkup duvana u pokrajini, koji će vršiti detaljnu podjelu na osnovu prijavljenih strukova duvana, uz uvet da se gajitelji obvežu faktično zasadi i ozbiljno obratiti prijavljenu količinu, na način da im bude moguće odužiti se i isplatiti pozajmicu od ovogodišnje berbe duvana prigodom otkupa.

Podjela kukuruza vršiće se prema pravilniku komisionalno i objektivno, bez obzira na stranke i političku boju, na način da će uredi odrediti rok kada će pojedino selo pridići kukuruz.

Tko reflektira na pozajmicu kukuruza neka se prijavi za gojitbu duvana u tek. god. nadležnom uredu za otkup duvana.

Naravno je da će svaka zloupotreba ove akcije biti od stetnih i kažnjivih posledica, za one koji se ogreše.

Sinfonič' koncert. Naše marno i neumorno „Filharmoničko društvo“ prirediti će u četvrtak, 8. t. mj. u kinu „Tesla“ (kojeg je vlasnik za ovu prigodu dobrohotno ustupio) svoj *sinfonički koncert* sa potpunim vlastitim orkestrom pod upravom svog dirigenta Ma. Jakova Gotovca.

Simfonička glazba je uz komornu glazbu najviši i najsavršeniji stepen izražajne glazbene umjetnosti, u kojoj pojedni stvaraoči daju svojim djelima muzički izražaj samim tonovima bez pomoći ostalih umjetnosti kao pjesničke, glumačke ili seničke resp. slikarske.

Početak je u 8 $\frac{1}{2}$ sati uveče. Ulaznice i program sa tumačem dobivaju se u dućanu g. Frane Karadjole.

Sav čist prihod namijenjen je u korist „Uboškog Doma“, pak je dužnost svakog građanina da potpomogne ovu gradsku humanitarnu instituciju, a ujedno prisustvuje jednoj umjetničkoj reprodukciji.

Kud ćeš? Stani! — pita te čiankopisac „N. S.“ Nigdje ti spasa nema do li kod frataru i popova. Tamo je vjera, samostan i redovina, tamo je spasenje duše i — tijela, tamo je mast, slast i čast.

Na 18 mar'a, više drugi, bit će republika. Ne ćeš plaćat nikakav dug a još manje po eza, Niti ćeš u vojsku ići a plaćat će ti se poljke štete i bit će ti sigurna motika. Bit će kukuruza i opanaka a gospodi ćeš opaliti dvadesetipet po zadnjici, pa mješte da te goni Centrala, gonit ćeš ti nju.

Stani, kud si zaputio čoeče! — dere se treći. Naša žara peta žara, žara po hrvatsku žučenicu ili po srpsku radikalna. Tu je dobro i obilato, debela gozba, masna čorba. Pašić naša dika i spasitelj a pop Kojo slatke ti sanje čara. Sto zaželiš, puna torba. Nijesu riječi nego djela, sve protivnike kuga smela, a p. najviše demokrate, što o slozi slamu mlate.

Ljutio se zemljoradnik Dane da su mu ona trojica svu hvalu pojela pa od ljutine ne može ni besjede.

A težak stade pa ih gleda, kima glavom pa ravno kući je znade da mu je od silne hvale svejedno prazan želudac. *Mome*

Prodaje se u gradu kod Sv. Barbare jedna trokatna kuća, sa dućanom i magazom. Obratiti se uredništvu.

Cijenik ribe. 1. Lubin, Ovrta (orada), Pagar, Zubatac, Zubatac okrunjeni, Salman Josetra, Jastog, Trilja preko 20 dkg, List jedan kg. Din. 14:— 2. Skuša s udice, Lica, Velike Iglice iz Prukljana, Bilišna, Iverak, List ispod 20 dkg, Jegulja, Palamira, Tunj jedan kg. Din. 12:— 3. Arbur, Gof, Iglica, Jegulja srednja, Ugor veliki, Konjac preko 20 dkg, Barfun, Cipalj preko 25 dkg, Lignja Sarag, Selpa velika, Trilja, Lica ispod 20 dkg, Ujakara jedan kg. Din. 10:— 4. Skuša (Lokarda) u masi, Luc, Rumb, Tabinja, Salpe manje, Ušat, Lancarde, Ciplji, manji Bu-

gve, Veliki Gavun, Kovač, Veliki Strun, Skarpina, Crnosipci, Pic jedan kg. Din. 8:— 5. Kaval, Smokva, Kantar, Sipa, Glamoč, Pratenjaci, Srdele velike, Spari, Granciovoli, Iglice, Anzul, Kokot Čače, Skarpuni, Jegulje male, jedan kg. Din. 6:— 6. Čisti aklat, R.že, Pas, Golub, Bugva, Srednji Gavun, Mali struni i Srdele srednje jedan kg. 5:— 7. Žutica, Prašćići, Hobotnica, Kozica, Dagnje, Mali Raci, jedan kg. Din. 4:— 8. Sitneš svih vrsti riba jedan kg. Din. 3:— Poziva se građanstvo bez razlike da budno pazi na op-luženje ovog cijenika i da svaki prekršaj prijave službujućem redaru i nadziratelju ribarnice.

Vlasnik i izdavalatelj: Odbor Demokr. Stranke.

Odgovorni urednik: ČEDOMIL MEDINI.

Odl. Graf. Zavod Tisk. E. Vitaliani-a — Šibenik

Kupujem

svaku količinu praznih vreća od brašna, sadržina 80 do 100 kg. uz najvišu dnevnu cijenu.

Ponude upraviti Tvrđki:

Josip Jadronja - Šibenik

Prodaje se Hidraulični ti-

sak za ulje, koji

je kupljen u Metlikovića u Trstu.

Hidraulik je u dobrom stanju, kao

novi, te suviše ima sve ostale po-

trebite stvari kao kotao, tinace itd.

Obratite se kod Ilke Turčinove

u Murferu.

JADRANSKA BANKA

BEOGRAD

DIONICKA GLAVNICA **Din. 60,000.000.--**

Rezerva: **Din. 30,000.000.--**

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Split,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana	Tržić,
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metković,	

:- Amerikanski odio :-

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

AFILIRANI ZAVODI:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, W en, Zadar

FRANK SAKSER STATE BANK, Cootland Street 82, New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir

ŠIBENSKA OKRUŽNA BANKA D. D.

Brzjav: Krugobanka. u Šibeniku Inter. telefon: 68.

Bankovni Odsjek:

obavlja sve bankovne transakcije uz najpovoljnije uvjete

prima uloške i plaća

6% kamate na uložne knjižice

5% „ „ teknuće račune

4% „ „ čekovne račune

doznake iz aktivnog računa obavlja bez providbe.

Trgovački odsjek:

preuzima trgovačka zastupstva za sjevernu Dalmaciju.

preuzima komisijsionalna skladišta za Šibenik i ostala važnija tržišta u sjev. Dalmaciji

preuzima dobavu za svoj i tuđi račun proizvoda sjeverne Dalmacije.

Šibenska Okružna Banka D. D. u Šibeniku

upravlja poslovima Općinske Zajednice za ishranu sjeverne Dalmacije.

stoji na raspoloženju svim interesentima za poslove koje imaju na području sjeverne Dalmacije.